

РЕШЕНИЕ

№ 13698

гр. София, 08.08.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 127 СЪСТАВ, в публично заседание на девети май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ЯНА М. ФИЛИПОВА

при участието на секретаря БЕЛОСЛАВА В. ИСПИРИДОНОВА
като разглежда докладваното от ЯНА М. ФИЛИПОВА Гражданско дело № 20221110107813 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 124 и сл. ГПК.

Образувано е по искова молба от (ФИРМА), уточнена с молба от 06.03.2023 г., против (ФИРМА) с искане ответникът да бъде осъден да заплати на ищеца сумата в размер на 2310,17 лева, представляваща $\frac{1}{2}$ част от регресно вземане за заплатено застрахователно обезщетение в размер общо на 4620,34 лева за пътнотранспортно произшествие, настъпило на 24.10.2020 г. между лек автомобил **** с рег. № **** и лек автомобил **** с рег. № ****, и 15 лева начислени ликвидационни разноски по обработка на щета, ведно със законна лихва за забава върху главницата от датата на подаване на исковата молба на 15.02.2022 г. до окончателно изплащане на вземането, както и сумата в размер на 168,59 лева, представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва върху предявената главница за периода от 26.05.2021 г. до 10.02.2022 г.

В исковата молба са изложени твърдения, че на 24.10.2020 г. на автомагистрала „Хемус“, км 362+700, в района на гр. Нови Пазар, възникнало пътнотранспортно произшествие между описаните два леки автомобила, за което бил съставен Констативен протокол за ПТП с пострадали лица № 307р-15085/26.10.2020 г. Процесуалният представител на ищеца поддържа, че пътният инцидент възникнал вследствие на виновно поведение на водача на лек автомобил ****, който спрял в лява ускорителна лента за движение на автомагистрала, с което нарушил правилата на чл. 58, т. 1, пр. 1 и чл. 59, ал. 1, изр. 1 ЗДвП. В резултат на извършеното нарушение водачът на движещия се в ускорителната лента лек автомобил **** не успял да възприеме своевременно спрялото моторно превозно средство, поради което между двата автомобила бил реализиран удар. След извършен оглед и опис на щети по лек автомобил **** било установено, че уврежданията вследствие на пътния инцидент са в степен икономически тотал. Процесуалният представител на ищеца поддържа, че между дружеството и собственика на увредения автомобил към момента на настъпване на инцидента съществувало правоотношение по Договор за застраховка „Каско“, по силата на което било изплатено застрахователно обезщетение в размер на 4620,34 лева. Процесуалният представител на страната твърди, че с плащане на застрахователно обезщетение ищецът се е суброгира в

правата на застрахования срещу ответното дружество, което било в правоотношение с виновния за настъпването на пътния инцидент водач по силата на Договор за застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, поради което има регресно вземане към него за заплатеното застрахователно обезщетение и направените ликвидационни разходи. В исковата молба са изложени твърдения, че ищецът отправил до ответника покана за заплащане на дължимата сума, като ответното дружество не е изпълнило задължението си извънсъдебно, поради което наред с главницата дължи и обезщетение за забава. В подадената искова молба е формулирана претенция за присъждане на направените от ищцовото дружество съдебни разходи.

С подадения в срока по чл. 131 ГПК отговор не са оспорени поддържаните от ищеца твърдения, че към датата на процесното пътнотранспортно произшествие е съществувало застрахователно правоотношение по Договор за застраховка „Каско“ между (ФИРМА) и собственика на лек автомобил с марка ****, по силата на което ищцовото дружество заплатило застрахователно обезщетение в размер на 4620,34 лева, че е съществувало застрахователно правоотношение по Договор за застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“ между (ФИРМА) и водача на лек автомобил с марка ****, както и, че ищецът отправил извънсъдебна регресна претенция, по която ответното дружество отказало плащане. Ответникът чрез процесуалния си представител оспорва описания в исковата молба механизъм на възникване на процесния пътен инцидент, като страната поддържа, че произшествието е реализирано изцяло вследствие на виновно поведение на водача на лек автомобил с марка ****. При условията на евентуалност произшествието е възникнало преимуществено в резултат на поведението на водача на застрахованото при ищеца моторно превозно средство, който управлявал автомобила с превишена и несъобразена с пътните условия скорост, не е задействал своевременно спирачната система и не се е отклонил своевременно в свободната за движение лента, като за водача пътнотранспортното произшествие е било технически предотвратимо. С подадения отговор е оспорена поддържаната от ищеца причинно-следствената връзка между инцидента и описаните вреди. В допълнение е отбелязано, че стойността на описаните вреди надвишава от една страната действително настъпилите увреждания, а от друга средните пазарни цени за отремонтване на същите към датата на инцидента. Ответникът оспорва, че настъпилите вследствие на инцидента вреди осъществяват признаците на тотална щета на лек автомобил. По изложените съображения е направено искане предявените искове да бъдат отхвърлени като неоснователни, като в тежест на ищеца бъдат възложени сторените от ответното дружество съдебни разходи.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид доводите и възраженията на страните, приема следното:

Предявен е иск за заплащане на сума, претендирана срещу ответника в качеството му на застраховател на лице, причинило увреждане на имущество на застрахован при ищеца по договор за имуществена застраховка. В исковата молба са изложени твърдения, че ищецът изпълнил своите задължения на застраховател по имуществена застраховка, поради което встъпил в правата на увреденото лице против носещият договорна отговорност въз основа на валидно възникнало застрахователно правоотношение с причинителя на увреждането.

Съгласно [чл. 411, ал. 1 КЗ](#), в случаите, когато причинителят на вредата има сключена застраховка „Гражданска отговорност“, застрахователят по имуществената застраховка встъпва в правата на застрахования срещу причинителя на вредата или неговия застраховател по застраховка „Гражданска отговорност“ – до размера на платеното обезщетение и обичайните разходи, направени за неговото определяне. Застрахователят по имуществена застраховка може да предяви вземанията си направо към застрахователя по „Гражданска отговорност“.

Разпоредбата на [чл. 412, ал. 1 КЗ](#) урежда регресното право на застрахователя по имуществена застраховка да претендира платеното от третото лице, което е причинило повреда на застрахованата вещ или от неговия застраховател по застраховка „Гражданска отговорност“. Застрахователят, който е платил обезщетение, встъпва в правата, които

застрахованият има срещу третото лице или неговия застраховател.

Видно от законовата разпоредба предпоставките за предвидената суброгация са: наличие на действително застрахователно правоотношение между увредения и ищеца по договор за имуществено застраховане, в срока на застрахователното покритие на който и вследствие виновно и противоправно поведение на водач на моторно превозно средство, чиято гражданска отговорност е застрахована при ответника, да е настъпило събитие, за което ответникът носи риска, като в изпълнение на договорното си задължение ищецът е заплатил на застрахования застрахователно обезщетение в размер, не по-голям от действителните вреди. Съгласно разпоредбата на чл. 154, ал. 1 ГПК доказването на правопораждащите факти е в тежест на ищеца.

Страните не спорят, поради което със съставения по делото доклад е обявено за безспорно и ненуждаещо се от доказване, че към датата на процесното пътнотранспортно произшествие е съществувало застрахователно правоотношение по Договор за застраховка „Каско“ между (ФИРМА) и собственика на лек автомобил с марка **** с рег. № ****, по силата на което ищцовото дружество заплатило застрахователно обезщетение в размер на 4620,34 лева, че е съществувало застрахователно правоотношение по Договор за застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“ между (ФИРМА) и водача на лек автомобил с марка **** с рег. № ****, както и, че ищецът отправил извънсъдебна регресна претенция, по която ответното дружество отказало плащане.

Основният спорен по делото въпрос се поставя върху механизма на възникване процесното пътнотранспортно произшествие и по – конкретно налице ли е съпричиняване на вредоносния резултат от страна на водача на увредения лек автомобил ****. Съпричиняване, по смисъла на чл. 51, ал. 2 ЗЗД, е налице, когато с действието или бездействието си пострадалият обективно е способствал за настъпване на вредоносния резултат или за увеличаване размера на вредоносните последици, т.е. когато приносят му в настъпването на увреждането е конкретен, независимо дали поведението му като цяло е било противоправно, в частност – в нарушение на ЗДвП, и виновно – Решение № 79 от 06.07.2016 г. по т. д. № 1787/2015 г. на II т.о. на ВКС, Решение № 78/10.07.2014 г., по т. д. № 1982/2013 г. на I т. о. на ВКС, Решение № 206/12.03.2010 г. по т. д. № 35 /2009 год. II т.о. на ВКС, Решение № 58/29.04.2011 г. по т. д. № 623/2010 г. II т.о. на ВКС, Решение № 54/22.05.2012 г. по т. д. № 316/2011 г. на II т.о. на ВКС, Решение № 16/04.02.2014 г. по т. д. № 1858/2013 г. на I т.о. на ВКС и др.

За установяване на механизма, по който е реализиран пътния инцидент по делото е представен Констативен протокол за ПТП с пострадали лица № 307р-15085/26.10.2020г., съставен от ***** – мл. автоконтрольор при РУ – Нови пазар, в който са описани видимите щети по превозните средства и констатации на длъжностното лице относно причините за възникване на произшествието.

Във връзка с произшествието е образувано ДП № 491/2020 г. РУ – Нови пазар, по което с постановления от 20.09.2021 г. водачите на участвалите в процесния пътен инцидент моторни средства са привлечени към наказателна отговорност за извършване в условията на независимо съизвършителство на престъпление по чл. 343а, ал. 1, б. „а“, пр. 2 във вр. с чл. 342, ал. 1, б. „б“. пред. 2 НК вр. чл. 342, ал. 1 НК. Образуваното досъдебно производство е прекратено на основание чл. 243, ал. 1, т. 1 вр. чл. 24, ал. 1, т. 9 НК.

По искане на страните съдът е допуснал събиране на гласни доказателствени средства чрез разпит на водачите на участвалите в инцидента автомобили, проведен по реда на чл. 25 ГПК. Свидетелят А. Г. / водач на процесния увреден автомобил/ сочи, че се движел по магистрала „Хемус“ в посока гр. София в най-лявата пътна лента, когато движещ се пред него автомобил внезапно маневрирал и се отклонил в дясната пътна лента. Водачът на **** сочи, че след предприемането на маневрата от автомобила пред него видял, че на пътното платно имало моторно превозно средство в покой. Свидетелят поддържа, че незабавно задействал спирачната система на автомобила, но не могъл да избегне удара със спрялото на магистралата моторно превозно средство. Свидетелят А. А. / водач на **** разкрива, че движейки се по автомагистрала „Хемус“ в посока гр. София видял на пътното платно парче

гума-грайфер, което намерил за непреодолимо препятствие, поради което спрял автомобила. Водачът сочи, че пътничката му слязла от автомобила за да изхвърли настрани гумата, като в този момент видял в огледалото за задно виждане, че зад него се движи лек автомобил с висока скорост.

От приетото по делото заключение по допусната съдебно-автотехническа експертиза, което съдът цени като безпристрастно, обективно и компетентно дадено, се установява, че процесното пътнотранспортно произшествие е възникнало на прав участък от пътя, като водачът на лек автомобил **** е имал възможност да забележи лек автомобил **** от разстояние над 200 метра при липса на други препятствие, които да ограничават видимостта. Вещото лице поддържа, че по делото не може да бъде установено еднозначно дали между автомобилите участвали в процесния пътен инцидент се е движело друго превозно средство. Във връзка с изложеното експертът дава отговор в два варианта: 1. В случай, че между двата автомобила се е движело друго моторно превозно средство, което внезапно е предприело маневра за промяна на пътната лента, то за водача на лек автомобил **** настъпването на инцидента от техническа гледна точка било непредотвратимо; 2. В случай, че между двата автомобила не е имало друго моторно превозно средство водачът на лек автомобил **** е имал възможност да възприеме спрелия автомобил **** от над 150 метра, но е установил, че същия е в покой от значително по-малко разстояние. Вещото лице разкрива, че във втория даден вариант при своевременно задействане на спирачната уредба от момента на възприемане на спрялото моторно превозно средство водачът на лек автомобил **** е могъл да предотврати настъпването на инцидента. При изслушване на заключението експертът допълва, че водачът на лек автомобил **** е допринесъл настъпването на вредоносния резултат, тъй като е спрял автомобила в лявата пътна лента без надлежно да сигнализира това.

Съдът намира, че от анализа на събраните по делото доказателства се установява, че водачите на участвалите в пътния инцидент автомобили в равна степен са допринесли за настъпване на събитието. Водачът на лек автомобил **** в нарушение на забраната по чл. 58, т. 1 ЗДвП е спрял моторното превозно средство в лявата лента на автомагистрала „Хемус“. Водачът на лек автомобил **** от своя страна в нарушение на чл. 20, ал. 2, изр. 2 ЗДвП не е задействал своевременно спирачната уредба на моторното превозно средство, с което да предотврати настъпване на катастрофата. Съдът намира, че по делото не са ангажирани доказателства, от които по категоричен начин да се установява, че между моторните превозни средства се движел друг автомобил, който внезапно е предприел маневра за смяна на пътната лента, правейки невъзможно от техническа гледна точка за водача на **** да предотврати настъпване на събитието. Следва да бъде обърнато внимание, че водачът на лек автомобил **** разкрива, че видял в огледалото за обратно виждане приближаващия с висока скорост ****, което противоречи на изложената от свидетеля А. Г. обстановка. В допълнение при проведения непосредствено след настъпване на събитието разпит в хода на образуваното досъдебно производство водачът на лек автомобил **** не е заявил, че между управляваното от него моторно превозно средство и спрелия автомобил е имало друга кола, респ., че водачът на въпросната трета кола е предприел внезапна маневра за промяна на лентата. Напротив свидетелят непосредствено след инцидента е поддържал, че управлявал автомобила в лявата лента на пътното платно, изпреварил няколко автомобила и продължил да се движи в лентата, тъй като в дясната лента автомобилите се движели с по-ниска скорост. Водачът е заявил, че изведнъж видял автомобил на пътното платно, който не се движел, като никъде в дадените показания лицето не сочи, че между двете моторни превозни средства е имало друго. Соченото противоречие между показанията на свидетеля Г. поставят под съмнение достоверността на изложената от него в хода на настоящото производство хронология на събитията.

Съгласно формирана непротиворечива съдебна практика при действието на отменения Кодекс на застраховането, която запазва своята актуалност и при действащата нормативна уредба, съдът следва да определи застрахователното обезщетение по действителната стойност на вредата съгласно чл. 208, ал. 3 КЗ (отм.), като ползва

заключение на вещо лице, без да е обвързан при кредитирането му да проверява дали не се надвишават минималните размери по Методиката за уреждане на претенции за обезщетение на вреди, причинени на моторни превозни средства /в този смисъл са Решение № 165 от 24.10.2013 г. по т. д. № 469/2012 г. на ВКС, II ТО, Решение № 52 от 08.07.2010 г. по т. д. № 652/2009 г. на ВКС, I ТО, Решение № 109 от 14.11.2011 г. по т. д. № 870/2010 г. на ВКС, I ТО, Решение № 52 от 08.07.2010 г. по т. д. № 652/2009 г. на ВКС, I ТО/. Застрахователното обезщетение, което се дължи от застрахователя е равно на размера на вредата към деня на настъпване на застрахователното събитие. Обезщетението не може да надвишава възстановителната стойност на имуществото при частична увреда. Възстановителната стойност е стойността, необходима за възстановяване на имуществото в същия вид, в това число всички присъщи разходи за доставка, изработка, монтаж и други, без прилагане на обезценка. Съгласно формираната практика на въззивната инстанция намерила израз в Решение № 267127/22.12.2021 г. по в. гр. д. № 11692/2020 г. по описа на СГС, Решение № 265202/03.08.2021 г. по в. гр. д. № 5182/2020 г. по описа на СГС и др. обемът на регресния дълг зависи от размера на действително причинените вреди, но не повече от размера на задължението на застрахователя по застраховка „Каско“ /плащането на недължимо обезщетение не може да се противопостави на ответника/ и не повече от размера на действително платената сума. Ето защо следва да бъдат съпоставени тези три стойности, за да се определи в какъв размер е възникнал регресният дълг.

От приетото заключение по допуснатата съдебно-автотехническа експертиза се установява, че стойността на процесния лек автомобил възлиза на сумата в размер на 6894 лева, като стойността необходима за отстраняване на повредите, настъпили в резултат на произшествието на база средни пазарни цени възлиза на 5393,14 лева, т.е. надвишава 70 % от стойността на вещта, поради което е налице тотална щета на превозното средство. Експертът разкрива, че стойността на обезщетението за уврежданията по лекия автомобил след приспадане на стойността на запазените части възлиза на 4826 лева, като обичайните ликвидационни разноси на застрахователя са в размер между 15 и 25 лева.

Предвид изложеното при съобразяване на процента на съпричиняване на вредоносния резултат от страна на двамата водачи на моторни превозни средства, съдът намира, че ответникът дължи половината от заплатеното застрахователно обезщетение, а именно сумата в размер на 2325,17 лева, както и направените ликвидационни разноси в размер на 15 лева.

Предмет на доказване от ищеца по обусловената претенция по чл. 86, ал. 1 ЗЗД е поставяне на ответника в забава, нейният начален момент и размера на обезщетението.

Съгласно разпоредбата на [чл. 412, ал. 3 КЗ](#) обезщетението по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите се определя и изплаща от застрахователя в тридесетдневен срок от момента, в който застрахователят по имуществена застраховка, който е встъпил в правата на увреденото лице срещу застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ на лицето, което виновно е причинило вредата на застрахованото имущество, е предявило претенцията си срещу този застраховател.

Като писмено доказателство по делото е представена отправена от ищеца до ответника покана за плащане по процесната щета, по която е постановен нарочен отказ, обективиран в уведомление с рег. № РК-014-10999/4/26.05.2021 г., поради което към посочената в исковата молба начална дата на претенцията по чл. 86, ал. 1 ЗЗД - 26.05.2021 г. ответникът е бил в забава, респ. дължи обезщетение в размер на законната лихва.

Размерът на законната лихва е нормативно определен, на основание [чл. 86, ал. 2 ЗЗД](#) – основният лихвен процент на Българската народна банка за периода, увеличен с 10 пункта (Постановление № 100 от 29 май 2012 г. за определяне размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и във валута, в сила от 01.07.2012г. – отм. и [Постановление № 426 на МС от 18.12.2014 г. за определяне размера на законната лихва по просрочени парични задължения](#) в сила от 01.01.2015 г.). Предвид изложеното размерът на претендираното обезщетение може да бъде определен чрез математическа операция, за извършване на която не са необходими специални знания, с каквито съдът да не разполага.

В случая законната лихва върху главницата за исковия период възлиза на сумата в размер на 168,59 лева. С оглед изложеното предявеният иск по чл. 86, ал. 1 ЗЗД се явява изцяло основателен.

На основание чл. 78, ал. 1 ГПК ответникът следва да заплати направените от ищцовото дружество съдебни разноски в настоящото производство в размер общо на 439,75 лева, от които сумата в размер на 99,75 лева внесена държавна такса за разглеждане на спора, сумата в размер на 200 лева внесен депозит за изслушване за съдебно-автотехническа експертиза, 40 лева депозит за събиране на гласни доказателствени средства чрез разпит на свидетел и сумата в размер на 100 лева юрисконсултско възнаграждение на процесуалния представител на страната, изчислено съобразно разпоредбата на чл. 78, ал. 8 ГПК вр. чл. 37 ЗПП вр. чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА (ФИРМА), ЕИК ****, със седалище и адрес на управление в гр. София, *****, да заплати на (ФИРМА), ЕИК *****, със седалище и адрес на управление в *****, на основание чл. 411, ал. 1 КЗ, сумата в размер на 2310,17 лева, представляваща ½ част от регресно вземане за заплатено застрахователно обезщетение в размер общо на 4620,34 лева за пътнотранспортно произшествие, настъпило на 24.10.2020 г. между лек автомобил **** с рег. № **** и лек автомобил **** с рег. № ****, и 15 лева начислени ликвидационни разноски по обработка на щета, ведно със законна лихва за забава върху главницата от датата на подаване на исковата молба на 15.02.2022 г. до окончателно изплащане на вземането, както и на основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД сумата в размер на 168,59 лева, представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва върху предявената главница за периода от 26.05.2021 г. до 10.02.2022 г.

ОСЪЖДА (ФИРМА), ЕИК ****, със седалище и адрес на управление в *****, да заплати на (ФИРМА), ЕИК****, със седалище и адрес на управление в****, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, сумата в размер на 439,75 лева, представляваща сторени съдебни разноски в производството.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване от страните с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис от съдебния акт.

Съдия при Софийски районен съд: _____